

Predložka:

pal

1. po (miestne, časovo): **phirel pal o foros** chodiť po meste;

hino kalo pal e daj je čierny po matke;

mange phares pal tute je mi za tebou smutno;

dukhal man o jilo pal tute túžim po tebe;

džal pal le dadeskero nav volá sa (priezviskom) po otcovi

2. za

(miestne, časovo): **pal amaro kher** za naším domom;

pal jekh ora za hodinu;

avava pal o duj berš prídem za dva roky;

cinav pal miro kupujem za svoje;

chal pal mire love žije na môj účet (*dosl.* živí sa za moje peniaze)

3. pre:

denašavas pal e babka bežal som pre pôrodnú babu;

dža pal o dohanos chod' pre tabak;

pal late nasval'il'om kvôli nej som ochorel;

roven pal leste plačú pre neho

4. cez (po povrchu):

chudeha pal o muj dostaneš cez ústa;

pekl'a man pal o vast pleskol ma cez ruku;

5. s, z: **pejl'as pal o skamind** spadol zo stola;

amen sam pal e Slovensko sme zo Slovenska;

avl'am pal o Čechi vrátili sme sa z Čiech; (ale: **andal e Angl'ija** z Anglicka, **Prahatar** z Prahy);

čhingerlas peske o bala pal o šero trhal si vlasy z hlavy;

le e dukh pal miro jilo tele zober žiaľ z môjho srdca;

vičinel pal e blaka volá z okna;

o Roma dživenas pal o bašaviben Rómovia žili z hrania/živili sa hraním

6. podľa:

o Roma pal o kham džanenas, keci ori Rómovia vedeli podľa slnka koľko je hodín;

kada obrazis kerd'om pal e fotka ten obraz som namal'oval podľa fotografie

7. do (ak je zasiahnutý povrch)

pekl'as les pal o šero udrel ho do hlavy;

demad'as dumukhaha pal o skamind buchol/tresol päst'ou do stola

8.o (o kom, o čom; o koho, o čo):

ma vaker pal oda nehovor o tom;

šund'al pal oda? počul si o tom?

pal oda na džal o to nejde

9. od, spoza:

ušt'el pal o skamind vstať od stola

10.v spojeniach ako:

prajta pal e armin kapustné listy;

prajta pal e runkl'a repná vňať;

čuntki pal e khurmin *reg.* bravčové nožičky s krúpami;

zumin pal o guruvano mas hovädzí vývar

palal

1. vzadu, dozadu, pozadu, zozadu

2. za to, z toho, za neho, za ňou, za nich: **me pal našťi chav** z toho nemôžem biť živý
(*dosl.* z toho nemôžem jesť)

3.*adv.*

pozmeňujúci význam slovies: **ačhel pal** zaostávať, oneskoriť sa; **lel/chudel pal**
prenasledovať

Predložka andre

1. do: **dži tosarastar dži andre rat** od rána do noci;
čhiv tut andro gav vyber sa do dediny;
khelenas dži andre rat tancovali do noci

2. na, (miestne i časovo)

andre bar v záhrade;

šil man andro vast je mi zima na ruky

3.v, vo: **hin andro love** *dosl.* je v peniazoch

(**andre** *adv.* dnu, vnútri

andre častica pozmeňujúca význam slovesa: **murdarel andre** zavraždiť

andre v dôsledku, z dôvodu: **merenas andre bokh** zomierali hladom

andredel vstúpiť)

Predložka angle/anglo

1. pred, u:

angle tiro dad pred твоjím otcom;

anglo but manuša nane le Romen pat'iv Rómovia nepožívajú u mnohých ľudí úctu

2. proti, v porovnaní s:

so sas barvalo angle miro dad v porovnaní s mojím otcom bol bohatý

3.kvôli, pre:

angle leste na denašava kvôli nemu neutečiem

angle *adv.* vpredu, napred

anglal -a m 1.predná časť 2.*lit.* budúcnosť

anglal *adv.* 1.vpred, vpredu 2.najskôr, skôr

3.oproti 4.častica pozmeňujúca slovesný

význam: **del pes anglal** objaviť sa, ozvať

sa, prejať sa; **thovel pes anglal** presadiť

sa

anglal naproti, oproti:

mujal/mamuj: džal anglal íst' naproti

avel anglal prísť naproti

anglal savore jakha verejne